

Gospodarski Glasnik

za Štajersko.

List za gospodarstvo in umno kmetijstvo.

Izdaja c. kr. kmetijska družba na Štajerskem.

List velja na leto 4 krone.

Udje družbe prispevajo na leto 3 krone.

Udje dobé list zastonj.

Vsebina: Razglas glede naročila ruskega semena. — Industrijski in kmetijski delavec. — Ne trgajte roni ščavja. — Ali je boljše posečine pogozditi ali obdelati. — Drobtinice. — Važno! — Začasni delovni načrt potovalnega učitelja Goričana za drugo polovico leta 1910. — Zborovanja podružnic. — Iz podružnic. — Uradno. — Za vse čebelarje štajerske. — Opozarjamo. — Tržna poročila. — Zadruga: Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem. — Oznanila.

Razglas.

Naročila na pristno rusko laneno seno naj vpošljejo vodstva podružnic in okrajnih zastopov na Štajerskem, ki nameravajo v svojem področju pridelati predivo, vsaj do konca septembra t. l. Priglasje zbira pisarna c. kr. kmetijske družbe štajerske: Gradec, Stempfergasse 3/II. Oziralo bo se le na ona naročila, ki se glase ali na celo originalno vrečo, oziroma orig. sod s kakimi 83 kg in ki bodo z jamčena z nakazanimi 25 K. Cene se razumejo iz graškega skladišča bruto za neto. Na podlagi teh priglasov se bo naročilo na Ruskem in se bo začelo seme razpošiljati približno v januarju 1911.

Od O. O. c. kr. kmetijske družbe štajerske.

Industrijski in kmetijski delavec.

Če se govori o prašanju delavstva na deželi, se navadno en moment ne omenja in povdari dovolj: nasprotje med industrijskim in kmetijskim delavstvom.

Delo je v ozki zvezi z načinom obrata. Način obrata ne vpliva samo na življenjske in mezдне razmere, ampak tudi na telesne in duševne kakovosti delavca, tudi na njegove socialne nazore in cilje.

Kmetijsko delo je označeno s tem, da se vrši eno za drugim, industrijsko pa s tem, da se vrši eno ob drugem. Kmetijsko delo je odvisno od naravnega razvoja raznih zemeljskih produktov, ki ga lahko zavira ali pospešuje, podpira ali moti in ne sme biti nikdar v nasprotju z nespremenljivimi naravnimi zakoni. S tem, da sledi eno delo drugemu, imamo v kmetijstvu vedno premeno, vedno duševno živahnost; kmetijsko delo izšla telesne moči enakomerno in daje na vsezadnje, ker je namerjeno na en velik smoter, tudi najpreprostejšemu hlapeu čut zadovoljstva, če je uspeh enkrat viden. Kmetijsko delo vzgaja cele ljudi, zdrave na duši in na telesu.

Čisto drugačno pa je delavsko razmerje v industriji. Vsled delitve dela, ki gre sedaj že do najmanjših podrobnosti, si pridobi industrijski delavec sicer veliko, a enostransko ročno spretnost, a delo, ki ga opravlja, je leto za letom samo polovično. On je pri stroju ali nem služabnik ali pa pri ročnem delu specialist. To enakomerno, utrujajoče delo vpliva seveda

tudi neugodno na dušo in telo, tudi pri veliki in lepi mezdi ne daje zadoščenja, ker ne daje vpogleda v celoto. Kdor količkaj pozna uredbo kake moderne tvornice, ta lahko ume, da se čuti industrijski delavec kot blago, katerega vrednost je odvisna od vsakokratne gospodarske konjunktore; ta potem tudi razume stremljenje po omejenem času dela, po višji mezdi (če so razmere ugodne za to), po varstvu in ohranitvi zdravja, ki je v vedni nevarnosti, po državnem nadzorstvu in obsežnih dobrodelnih napravah. V industriji se navadno več dela ponuja, ko ga je treba, tako da je v času malega popraševanja število brezposelnih industrijskih delavcev večkrat zelo veliko in da ima to dejstvo huđe gospodarske posledice.

Kmetijsko delo ima sicer tudi svoje mrtve dobe, vendar se to delo v resnici nikdar ne neha. Ker daje zemlja produkciji neke meje, je potreba delavnih moči leta in leta precej enaka; neenako traja samo delo posamezne dni; včasih dalje, včasih ne. Tako zavzema kmetovavec do svojih podložnih popolnoma drugačno razmerje. Da si zagotovi potrebne delavske moči, mora gledati na to, da se njegovim ljudem dobro godi, mora stopiti tudi v neko osebno razmerje do njih, za kar se industrijalec s svojega popolnoma trgovskega stališča ne briga.

Produkcijske razmere, ki so značilne za kmetijstvo, povzročajo tudi popolnoma druge razmere v mezdi; tako imamo letno plačo, dnino in mezdo za akord. Poleg plače v gotovini se kmetijsko delo plačuje deloma tudi v naturalijah, navadno na izrečno željo delavca. Povprečno je plača v gotovini sicer nižja, zato pa je redna in se z naturalijami primerno zaokroži; ta plača zasigura skromen in pri nekaterih varčnosti dovolj velik dohodek, dočim se mora industrijski delavec vedno skrbeti za prihodnji dan in stoji takorekoč vedno z eno nogo na cesti.

V kmetijstvu ni mogoče določiti, kakor v tvorniškem obratu, določeno omejene delovne dobe, ker je narava kmetijskega dela popolnoma drugačna. Sicer pa je v kmetijskem delu vsled dolgoletne rabe in stare navade delovna doba po letnem času v vseh kategorijah dela kolikortoliko določena, tako da se tudi tukaj nadure posebe plačajo.

Posebne varstvene uredbe pri kmetijskem delu (razun pri strojih) niso potrebne; pač pa se mora toplo priporočati, da se tudi kmetijski delavci sprejmejo v državne dobrodelne naprave, kakor so zavarovanje za starost, nesrečo, onemoglost in bolezen. Vendar pa se to naj ne izvrši šablonsko.

Glede sposobnosti za delo kmetijski delavec industrijskega na vsak način presega. Vzroki za to so precej jasni. Če je kmetijsko delo že samo po sebi zdravo, vendar prihaja k temu še izdatna in primernejša hrana in primerna staja. Izdatna hrana je direktna posledica dejstva, da dobi del plače v naturalijah. Kjer tega ni, se vsi navadno pritožujejo, da je prehranitev slaba in da so se tudi sploh življenjske razmere poslabšale.

Delo žensk in otrok, če je redno, nima onih v nobenem slučaju, nevarnosti ki so pri industriji povzročile, da se je ali popolnoma odpravilo, ali pa vsaj zelo omejilo.

Nasprotstva med delodajavcem in delojemavcem so bila in bodo vedno, dokler bo svet stal.

Delavec stremi, kar je popolnoma naravno, po višji plači in po zboljšavi svojega položaja, podjetnik ugodni ali ne, država pa skrbi navadno le za varnost imetka in da včasih posreduje pri velikih nasprotstvih. Če se to ne posreči, potem imamo stavko kot najhujše orožje v današnjem boju za obstanek. V takem slučaju pa se takoj pokaže principijelno različna tendenca. Industrijski delavec zahteva navadno v prvi vrsti višjo plačo in manjše delo. Njegov boj velja pred vsem zasebnemu kapitalu. Pri stavkah kmetijskih delavcev pa stopi — kolikor se je doslej lahko opazilo — vedno pred plačo še nekaj drugega: klic po lastni zemlji. To se je opazalo ob vsakoletnih stavkah kmetijskih delavcev v zadnjem desetletju na Ogrskem, to se opaža na vsem agrarnem gibanju v Rusiji in tudi drugje se glasi v prvi vrsti klic po zemlji.

Tudi v svojih posledicah sta obe vrsti teh delavskih stavk različni. Industrijska stavka škodi v prvi vrsti zasebnim koristim; kmetijska stavka pa ne oškoduje samo podjetnika kmeta, ampak tudi celoto, ki je navezana na reden pridelek iz zemlje; tudi delavcu ne prinese vedno onega dobička, ki ga je pričakoval, ker

lahko kmetijski podjetnik svoj obrat tako spremeni, da odpravi nezanesljive elemente.

Socijalni tok časa torej ne vpliva toliko na končni razvoj agrarnega gibanja, kvečjemu da ga kje malo zavira, a navsezadnje bo vendar šel svoja pota naprej. Na vsak način gredo cilji in nazori industrijskega in kmetijskega delavstva že danes daleč vsaksebi in nasprotja se bodo razvila menda tako:

V industrijskem življenju se bo na eni strani zbral ves kapital, na drugi strani pa proletarizirano delavstvo.

V kmetijstvu pa se zna zgoditi ravno narobe. Veleposestvo bo svoj današnji način obrata popolnoma spremenilo in si bo zavarovalo z delavskimi domi le neobhodno potrebno število lastnih zanesljivih delavcev; ta razvoj se danes že opaža. V srednji in manjši posesti se bo to moralo zgoditi z državno pomočjo na ta način, da bi se ustanovila rentna posestva. Število hišnih poslov se bo omejilo in sicer na mlajše in tako se bo odpravil škodljiv prisilen celibat naših poslov. Rešitev delavskega prašanja v smislu kmetijskega prašanja ni samo v korist delavca in kmeta, ampak tudi v korist države. Zdravo, potrebno podprto kmetijstvo daje državi najtrdnjšo podlago in vse potrebne pogoje za nje zdravi in nemoteni nadaljnji razvoj. Krakofžik.

Ne trgajte roni ščavja.

Vsako leto vidimo, kako ljudje obirajo roni (ali pesi) perje, da ga potem porabijo za svinjsko pičo. Ljudje namreč splošno menijo, da dobi rona s tem močnejšo in višjo korenino, da se je torej več pridela in da se dobi za svinje dobra piča. A to je velikanska zmota. Zato hočemo kmetovavce v njihovo lastno korist opozoriti, kako nespametno je tako počenjanje in kako nevarno je ronino perje za svinje. Če obrtgamo roni perje, ji vzamemo ravno one dele, ki jih za svoje življenje najbolj potrebuje; s perjem namreč nele diše, ampak jemlje tudi hrano iz zraka. Čim prej začnemo rono obirati, tem bolj ji škodimo. Rona namreč zastane v rasti, ostane mala in postane lesena, torej manj vredna in dobra za krmo; tudi se je že opazilo, da se da čez zimo slabše hraniti.

Kakor so pokazali poskusi, izgubi rona z obiranjem približno tretjino svoje teže in da se ta škoda s perjem, to je s koristjo, ki jo da perje, nikakor ne izravna.

Perje rone je, tudi primerno pripravljeno, slaba piča za svinje. Tudi če ga skuhamo, lahko svinje na tem obolijo. Vsako leto se ob tem času čuje o boleznih in pogostem poginjanju svinj.

Perje rone ima precejšno množino oksalne ali deteljne kisline (suho od 2 do 10 odstotkov!), ki povzroča že v mali množini drisko, v veliki množini pa hudo vnetje želodca in črev. Poskusna krmiljenja s suhim roninim perjem so pokazala, da so psi in domači zajci kakor svinje, že čez kratek čas oboleli na kroničnem zastrupljenju z oksalno kislino, ki prime najprej ledvice in kosti, mogoče pa tudi srce. Kostni izgube apno in postanejo rahle. Manj škoduje oksalna kislina prežvekovalcem.

Večkrat se čuje, da se rona sedaj zato obira, ker ni nobene primernejše hrane za svinje. Ta vzrok (pravzaprav je le izgovor!) pa nikakor ne velja, ker je sedaj vendar po travnikih in deteljiščih dovolj svinjske piče. Tudi bi se lahko pridelovala cikorija, ki je izvrstna piča za svinje in ki bi v tem času mnogo pomogla.

pl. Naredi.

Ali je boljše posečine pogozditi ali obdelati.

Z ozirom na važnost, ki jo ima gozd in njegovo stanje za splošne gospodarske koristi, je neizogibno, da ga trajno ohranimo načinu njegove porabe, ker le s tem se nam prostor, ki ga zavzema, primemo plača in le tako dobimo od gozda vse one koristi, ki ga delajo v gospodarstvu neizogibno potrebnega; obe zahtevi se navadno strinjata, a ne vedno; pred vsem tam ne, kjer je gozd za svojo bližjo in oddaljenejšo okolico varstvo in kjer se mora z ozirom na to ravnati ž njim.

Tako prihaja večkrat stremljenje posebno malih lastnikov gozdov, da bi iz gozda dobili kolikor mogoče zgodaj dobrih in velikih koristi, v nasprotje z zahtevami splošnega blagostanja.

Na teh zahtevah niti dejstvo nič ne spremeni, da se v mnogih mrzlih in bolj ali manj strmih krajih da še pasti ali kositi in da je razun tega vedno še dovolj gozda, ki se lahko primerno obdeluje ali pa poseka in prostor pridobi za kako drugo kulturo.

Če pa je možno gozdova tla porabiti za kako drugo kulturo, še s tem ni rečeno, da bomo imeli pri tem trajne uspehe. Obdelane posečine so rodne samo prva leta, dokler se ne izrabi ona zgornja rodovitna plast, ki jo je naredil gozd večkrat šele v teku stoletij.

Ta lastnost gozda pa govori tudi za to, da se mora gozd ohraniti povsodi, kjer je zemlja v gornjih plasteh rōda, ali pa je za kmetijstvo ugodna prst pregloboko v zemlji, da bi se lahko izrabila.

Skoro opustoševanje je, če zemljo, ki je za gozd popolnoma — in večkrat le za gozd! — primerna, izkrčimo in na novino obdelamo. Trajno obdelovanje take zemlje stane mnogo dela in truda, ki ni v nikaki primeri z dobičkom.

Lega in oddaljenost od človeških bivališč omejujeta pridelovanje žita na ozke meje; pase pa se lahko povsodi, tudi onstran onih mej, ki jih potrebuje gozd za svojo rast in prospevanje.

Dasi je paša zelo cena, vendar vsled današnje vrednosti lesa ne more prav nikjer uspešno konkurirati z umnim izrabljanjem gozda in njegovega bogastva.

Ker posečina kmalu zopet poraste z grmičjem in malim drevjem, je paša na nji vedno slabša. Grmičja samega pa tudi ne moremo prav rabiti, ker ni za nobeno rabo. Posamezna drevesca sicer rasto, če jih nič ne moti in ne ovira, a taki gozdi so vedno zelo dvomljive vrednosti.

Tudi izgubimo mnogo s tem, če čakamo, da se gozd sam zaseje in doraste. In če zemljo v tem času še tako ali tako izrabimo, vendar te izgube ne moremo nadomestiti popolnoma.

Da pa preprečimo vse te neugodnosti in njih zle posledice, je najboljše, če posečine kabor hitro se da, najboljše pa takoj, pravilno posadimo z gozdnimi drevesci in si tako zasiguramo lepo rastoče in bogate gozde. —y.

Drobtinice.

V deželi, ki se gotovo sme računati med najnaprednejše v Evropi, t. j. na Norveškem, so v lanskem poletju napravili poskus, ki zveni za naše razmere še nekako čudno. 31 tamošnjih dijakov se je za časa nujnih poslov na polju moško postavilo gospodarjem na razpolago. Gospodje so se baje hitro privadili trdemu delu, ter bili ravno tako zadovoljni z delodajavci, ki so jim dali obskrbo in vrnili potne stroške, kakor na drugi strani tudi gospodarji z uspehom resnih in dobrovoljnih delavcev. Stvar je vzbudila na Norveškem občeno pozornost in se namerava prihodnje leto ta „šala“ ponoviti še v večji meri. — S tem pridobi do sedaj podcenjeno kmetijsko delo na vrednosti. Sicer pa ni nič kaj sramotnega, ako gospod abiturijent pomaga pri obdelovanju ljubljene očetnjave. Tem poskusom se pripisuje socijalna vrednost, in ne zastoj, če se ogledajo od prave strani. H.

Važno!

Gnojilni poskusi z žveplenokislím amonijakom.

V sporazumljenju s c. kr. kmetijsko družbo štajersko v Gradcu vrše se v letošnji jeseni in prihodnji spomladi poskusi v ta namen, da se uvidi uspeh dušičnatih umetnih gnojil pri tistih rastlinah, pri katerih še se do sedaj skoro ni nič uporabljalo.

Poskusi se vrše na štirih parcelah na tak način, da se more sklepati, katero iz med štirih gnojenj je naprimernejše in najpriporočljivejše za dotična tla in dotično rastlino. Velikost poskusne parcele znaša do 10 arjev (1 ar = 100 m²). Umetna gnojila so bodo v ta namen do poslednje železniške štacije spravila popolnoma brezplačno; cenjeni poskuševalci se pa morajo zavezati, da poročajo natančno, koliko se želi, da se more po tem izračunati, v kolikor se izplača gnojenje z umetnimi gnojili.

V južnih krajih se bo oziralo v prvi vrsti na trto, sadno drevje in koruzo.

Dotični kmetovavci, ki se zanimajo za to, naj se kmalu oglase pri kmetijski pisarni za dušičnata gnojila (Landwirtschaftliches Bureau für Stickstoffdüngung) v Lincu ob Donavi, Landstraße 86/1.

Začasni delovni načrt potovalnega učitelja Goričana za drugo polovico leta 1910.

V drugi polovici leta 1910 bo imel podpisani po naslednjih krajih predavanja in demonstracije:

V celjskem okraju: na Dobrni, v Pernovu, Gotovljah, Petrovčah, Jankovi, Lubečni;

v vranskem okraju: na Rečici, na Vranskem;

v gornjegrajskem okraju: na Rečici, v Bočni;

v šoštanjškem okraju: pri Sv. Andražu, na Topolščici, v Škalah;

v marnberškem okraju: v Soboti, v Ribnici, pri Sv. Antonu na Pohorju;

v slovenjebistriškem okraju: pri Sv. Martinu na Pohorju;

v konjiškem okraju: pri Sv. Jerneju, v Špitaliču, v Spodnjem Doliču, v Stranicah;

v laškem okraju: pri Sv. Jediti, v Dolu, v Razborju, v Loki pri Zidanem mostu;

v sevniškem okraju: v Rajhenburgu;

v brežiškem okraju: v Kapelah;

v kozjanskem okraju: v Zagorju-Imenem, v Koprivnici.

V Mariboru, 13. julija 1910.

Franc Goričan,
potovalni učitelj.

Zborovanja podružnic.

= **Vučja vas na Murskem polju.** Tukajšnja kmetijska podružnica priredi na praznik dne 8. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj zborovanje v gostilni Vinka Majerja na Gorici. Predaval bo gosp. živinorejski nadzornik M. Jelovšek o umni svinjereji in govedoreji ter pojasnjeval razna prašanja iz živinoreje v obče. Ker se potrudi gospod Jelovšek iz Gradca med vas z dobrim namenom poučiti vas o panogi kmetijstva, ki dandanes največ nese, zato pridite udje in neudje v obilnem številu in privedite tudi gospodinje seboj, ki bodo te nauke najbolj v korist obračale. Zborovanje se začne točno ob 8. uri, ker se gospodu Jelovšku muči naprej. K častni udeležbi vas vabi odbor.

= **Sv. Benedikt v Slov. gor.** (Vabilo k zborovanju.) Tukajšnja kmetijska podružnica bo imela svoje glavno zborovanje v nedeljo dne 18. septembra t. l. ob 8. uri zjutraj v novi šoli s sledečim dnevnim redom: 1. Račun. 2. Volitev novega odbora. 3. Govor vin. in sadj. inštruktorja g. Pirstingerja iz Radgone. 4. Naročila na semena in gnojila. 5. Kaj se naj pri c. kr. kmetijski družbi za prihodnje leto naprosi. 6. Predlogi in želje. 7. Sprejem udov. Vsi udje in tudi neudje se vabijo, da se tega zborovanja mnogoštevilno udeležé.

= **Trbovlje.** (Vabilo.) Kmetijska podružnica v Trbovljah vabi svoje p. n. ude k občnemu zborovanju, ki se vrši v nedeljo dne 11. septembra t. l. ob 3. uri popoldne v novi šoli v Trbovljah. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zborovanja. 2. Poročilo o zadnji glavni skupščini. 3. Pogovor o nakupu plemenskih bikov in merjascev. 4. Želje in nasveti. 5. Poučni govor. (Govori gospod agrarni inženir Jožef Zidanšek, strokovni učitelj na kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni železnici.) Vabimo k temu važnemu zborovanju ponovno vse p. n. ude, kakor tudi vse one, ki se zanimajo za napredek in razvoj kmetijstva. Ferdo Roš, t. č. predsednik.

Iz podružnic.

= **Sv. Anton v Slov. gor.** Dne 21. avgusta smo imeli poučen shod ob obilni udeležbi. Po običajnem pozdravu je strokovni učitelj gosp. Zidanšek iz Št. Jurija ob juž. žel. predaval o živinoreji. Povedal nam je marsikaj koristnega in zanimivega,

poslušavci pa so pazno sledili njegovim besedam. Povdarjal je predvsem, kjer je živinoreja v dobrem stanu, tam je blagostanje doma. Med drugim je omenjal, kako povečati mlečnost pri dojnih kravah, izbirati mladiče boljših živali za pleme, ker dobre lastnosti se podedujejo; skrbeti za dobre bika i t. d. Vsak gospodar naj redi le eno pasmo, tudi v enem kraju naj se goji le ena in ista pasma; za naš kraj se posebno priporoča marijadvorska. Nadalje nam je razlagal, kako se pravilno molze; prvo mleko je slabše, poslednje najbolje. Priporočal je za pleme teleta, ki se povržejo bolj v zimskem času, ker so bolj utrjena, krepkeja in proti boleznim bolj odporna. Tudi glede mleka smo pri tem na boljšem, ker pozneje, ko bi se sicer mlečnost zmanjšala, pride zelena krma, ki mlečnost zopet poveča. Dalje je govoril o odstavljanju telet, da se naj vrši polagoma, vmes pa se teletom daje otrobov in zdrobljenega ovsa; otrobi vplivajo na kosti (fosf. kisl.), oves pa na mišice in na rast. Zlasti o tem se pri nas veliko greši, ko vidimo pogosto neprimerno „trebušna“ teleta valed premalo redilne krme in preoblega napajanja. Za tem je govoril o krmljenju krav. Kar izgubijo moči po mleku, se jim mora povrniti v krmi; to dosežemo z močnimi krmili. Mlečne krave naj dobivajo otrobe in nekaj več otave, ko druge. Živalim naj pustimo nekaj več prostosti; teletom tekališča, svinje naj se prosto gibljejo in rijejo (rovajo) v zemlji; večkrat jim je med krmo dati lesnega oglja. Končno so še odeleženci stavili mnoga prašanja, na koja je gospod predavatelj temeljito odgovarjal. Gospodu predavatelju hvala lepa, poslušavcem pa obilo uspeha! — Po predavanju se je določilo, da dobita dva posestnika po enega plemenskega bika, druga dva pa boljše pleme kuretine. Po sicer končanem dnevnem redu je še naš vrli rojak, gospod Klemenčič, učitelj od Sv. Trojice, predaval o zavarovanju na življenje. Zeleti je le, da bi se te dobre naprave obilno posluževali.

J. Jurančič, tajnik.

Št. 11j v Slov. Gor. Šentiljska podružnica c. kr. kmetijske družbe štajerske naznanja, da namerava kakor prejšnja leta tudi letos za svoje ude skupno nabaviti: sadna drevesca, cepljene trte, gozdna drevesca, zavarovalne mreže za drevesca, žvepleni azbest za žveplanje vinske posode i t. d. P. n. udje kmetovavci se morajo s tozadevnimi naročili oglasiti ali po zaupnih možeh ali pa naravnost pri podružničnem vodstvu vsaj do 10. septembra t. l.

Uradno.

Št. 1001.

Razglas.

Šesttedenski gospodinjski tečaj na deželni kmetijski šoli v Št. Juriju ob juž. žel.

se bode začel dne 15. septembra t. l. ter trajal do 15. oktobra.

Namen tega tečaja je, kmečka dekleta pripravljati za njih bodoči poklic kot gospodinje. One naj bi se vsposobile, da znajo razumno sodelovati pri razvoju kmetijstva, posebno pri umnem predelovanju in porabi pridelkov, varčnosti kakor tudi uspešnost porabe povišati. One naj spoznajo naloge gospodinje glede dobro-

bitja družine in naj postanejo zmožne te naloge tudi prav izpolnjevati.

Število udeleženk, ki se sprejmejo, je omejeno na 10. Vseh 10 dobi prosta mesta. V zavodu dobijo brezplačno poleg poduka tudi hrano in stanovanje. Vkloniti se pa morajo brezpogojno hišnemu in šolskemu redu.

Podučevalo se bode teoretično in praktično:

Vrtnarstvo in poraba sadja.

Govedoreja, svinjereja in perutninarstvo ter mlekarstvo.

Gospodinjstvo: Pripravljanje jedil z ozirom na domače pridelke in navade. Naloge gospodinje v stanovanju in kuhinji. Računanje in knjigovodstvo gospodinje. Kako je skrbeti, da se ohrani zdravje, kako se streže bolnikom i t. d. Pranje.

Prošnje za sprejem se naj pošljejo najkasneje do 2. septembra podpisane ravnateljstvu.

Sprejemajo se le dekleta štajerskega rodu, ki so dopolnila vsaj 16. leto in so vsaj v ljuski šoli dobro napredovala.

Ravnateljstvo štaj. deželne kmetijske šole v Št. Juriju ob juž. žel.

J. Bellé.

Razglas.

Po nalogu c. kr. domobranskega ministrstva z dne 1. julija t. l., dep. XVI, št. 1717, se ima naslednje razglasiti:

Domobranska uprava namerava tudi letos pokrivati potrebo jesenskih remont za topničarstvo. V to svrhu sestavi komisijo za direkten nakup 44 remont v istih krajih, kakor je bila do sedaj navada in sicer obišče v avstrijskih kronovinah naslednje kraje:

Brežice, v torek 25. oktobra ob 9. uri predpoldne.

Dobovo (pol. okraj Brežice), istega dne ob 3. uri popoldne.

Ljutomer, v četrtek 27. oktobra ob 9. uri predpoldne.

Veržej, v petek 28. oktobra ob 9. uri predpoldne.

Ta domobranska komisija za neposredno nabavo remont za domobransko topničarstvo bo gledala v prvi vrsti na to, da dobi konje od priznanih konjerejcev samih vzgojene, ali pa od onih, ki se morajo po določilu § 8. postave z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. štev. 177, izkazati s primernim živinskim potnim listom; konji morajo imeti starost 4½ do 7 let; višino 161 do 172 cm, močne kosti, široka in muskulozna prsa, trdno ledje, trda kopita in dober hod. Konji, ki so le 161 do 166 cm visoki se kupijo le takrat, če so sicer izvenredno dobri, ravno tako oni, čijih starost znaša manj nego 5 let, pa so izvenredno trdne postave.

Komisija za neposreden nakup ima nalog nakupiti razun artilerijskih remont za oje, če se primerijo tudi za ježo in sicer v starosti od 4 do 7 let, visoke 158 do 166 cm, močnega hrbita, pravilnega in izsegajočega koraka.

Za konje, ki so popolnoma sposobni za topničarske remonte pri oju, se bo plačevalo po 800 K, za jezdne konje 700 K. Z ozirom na izvenredno kakovost in okolščine dovoli se tudi lahko iz sredstev c. kr. ministrstva za poljedelstvo nagrada; te nagrade pa dobé le tisti konjerejci, ki dokažejo, da so avstrijski državljani in

se morejo izkazati z rodovnikom ali vsaj s spričevalom o pripuščanju ter so konje zredili na avstrijskih tleh. V slučaju pa, da kdo ravno pri nakupu ne prinese dotičnih izkazov seboj, mu komisija izjemoma lahko dovoli, da vpošlje iste vsaj tekom 14 dni k 44. diviziji poljskih havbic v Lincu in dotičnik še vseeno lahko pride do svoje nagrade; te premije pa povprečno ne smejo znašati čez 100 K. V Gradcu, 8. julija 1910.

Razglas.

Obiskovalci II. avstrijskega združnega shoda dne 14. in 15. septembra na Dunaju opozarjamo, da se dobé na vseh železniških postajah, ki so oddaljene nad 50 km od Dunaja, znižani vozni listki, veljavni 8 dni za nazaj in za enkrat obisk lovske razstave. Od postaj, oddaljenih nad 300 km od Dunaja, je listek za nazaj veljavni 14 dni. Ti vozni listki se izdajajo samo za osebne vlake; za brzovlake se mora doplačati cela tarifarična diferenca. Za natančnejša pojasnila je zvedeti pri vseh postajnih uradih.

Razglas.

C. kr. ministrstvo za poljedelstvo razpisuje ustanove za učence poljedelske šole „Francisco Josephinum“, vrtnarske šole „Elisabethinum“ in šole za pivovarstvo v Mödlingu.

Za šolsko leto 1910/11 se bodo razdelile naslednje štipendije:

a) Iz Njega c. in kr. apost. Veličanstva zasebne šatulje milostivo naklonjena ustanova letnih 500 K, ki se imenuje tudi po Njega cesarskem Veličanstvu.

b) Ustanova c. kr. poljedelskega ministrstva v letnem znesku 500 K.

c) Dve ustanovi c. kr. nižjeavstrijskega nameštva po 500 K na leto, ki sta pa namenjeni za prosivce, imajoče domovinsko pravico na Nižjem Avstrijskem.

Nadalje se razdelita dve ustanovi za one, ki nameravajo obiskati enoletni, tečaj za vrtnarje, letno po 500 K in od katerih se imenuje jedna po Njegovem Veličanstvu cesarju, druga po Njenem Veličanstvu rajni cesarici Elizabeti.

Končno je prosta še jedna ustanova s početkom šolskega leta 1910/11 za one, ki nameravajo obiskovati zavod za pivovarstvo; letnih 600 K za Nižjeavstrijce od tamošnjega c. kr. nameštva. Čas za vložitev prošenj poteče z 10. septembrom 1910; nasloviti je treba prošnje na ravnateljstvo Francisco Josephina v Mödlingu pri Dunaju, odkod je dobiti tudi programe tega zavoda.

Za sprejem na Francisco Josephinum je potrebno:

1. Dovoljenje starišev oziroma njih zastopajočega namestnika.

2. Dopolnjeno vsaj 16. leto.

3. Dokaz o dovrstitvi 4 prvih letnikov gimnazije ali realke z vsaj zadostnim uspehom oziroma zrelostjo za 5. razred, ali meščanske šole vsaj z „dobrim“ uspehom, ki pa morajo delati vsprejemni izpit in je sprejem takih omejen. Kdor ima zraven tega kaj poljedelske prakse, ima prednost, zlasti pa kmetski sinovi.

Za vsprejem v vrtnarsko šolo se stavijo naslednji pogoji:

1. Dovoljenje starišev oziroma njih zastopnika.

2. Z dobrim uspehom dovršena ljudska šola.

3. Telesna sposobnost in vsaj starost 15 let.

Prednost imajo oni, ki so se že pečali kaj z vrtnarstvom.

Pouk je nemški; štipendisti morajo plačati šolnino.

Razglas

c. kr. namestnijske v Gradcu z dne 28. junija 1910, št. 12, 781/12, glede izvršitve ogledovanja živine, ki se na Štajerskem spravlja v vagonih ali iz njih.

1. Soglasno s § 11. postave z dne 6. avgusta 1909, drž. zak. št. 177, glede odvrnitve in pokončevanja živinskih kug in ž njo spojene izvrševalne odredbe z dne 15. oktobra 1909, drž. zak. št. 178, se mora vršiti vlaganje in izvagoniranje kopitarjev (konjev, oslov in mulcev), prežvekovavcev (goveda, ovac in koz) in svinj v postajah, ki jih je c. kr. namestnijska v ta namen določila sporazumno z železniško upravo.

Te postaje so:

A. Na progah c. kr. državnih železnic in lokalnih železnic v upravi državnih železnic:

Gradec-Karlova, kjer se morajo izvagonirati vsi za graško mestno klavnico in sejme namenjeni transporti prežvekovavcev in svinj brez izjeme.

Osoje, Borovnik, Feldbach, Fürstenfeld, Gleisdorf, Gradec-državni kolodvor, Gröbming, Hartberg, Judenburg, Knittelfeld, Liezen, Murau, Neumarkt, Weiz in Slovenji Gradec.

B. Na progah c. kr. južne železnice in lokalnih železnic v njeni upravi:

Bruck ob Muri, Celje, Lonč, Gradec-južni kolodvor, Ljubno (Gor. Štaj.), Lipnica, Ljubno klavnica, Sevnica, Ljutomer, Maribor-južni kolodvor, Mürzzuschlag, Ptuj, Poljčane, Radgona, Brežice, Rogatec, Sv. Jurij ob juž. žel., Videm-Krško, Voitsberg in Wildon.

Na drugih postajah se sme živina izvagonirati — razun v slučajih, navedenih v točkah 4 do 7 — le z dovoljenjem okrajne politične oblasti in pod tem pogojem, da imajo postave vse potrebne in primerne naprave za to. Vlaganje in izvagoniranje se vrši vsak dan pri dnevni luči in v poslovnih urah tovrstnega oddelka železniškega urada.

2. Živina se mora pri vlaganju in izvagoniranju pregledati od državno v to pooblaščenih živinozdravnikov, razun v slučajih, navedenih v točkah 4 do 7, v katerih ta živinozdravska preiskava ni potrebna.

3. Stranka lahko preiskujočega živinozdravnika pravočasno obvesti, da bo živina došla, da jo lahko hitro pregleda.

Živinozdravniki, ki jim je poverjeno ogledovanje živine in njihovi zastopniki si morajo vzajemno pravočasno naznaniti, če res ne morejo priti k ogledovanju in naznaniti to tudi postajnemu vodstvu.

4. Oddajanje in prejemanje živine, opremljene s primernimi živinskimi potnimi listi (do 6 glav, pri tem pa se zizna živina v spremstvu mater ne šteje), mladih telet in prascev, ki se oddajo v zabojih

ali koših, brez ozira na število, v mejah dežele ni navezano na postaje, navedene goraj v točki 1, odstavek 1 (kar je razprto tiskano).

Taki transporti se ogledajo samo enkrat, ali ko se oddajo, ali pa ko se sprejmejo.

5. Večji, s pravilno opremljenimi živinskimi potnimi listi preskrbljeni tuzemski transporti, ki ne gredo dalje ko kvečjemu 150 km, se pri prejemu ogledajo le tedaj, če se pri oddaji niso ogledali.

6. V tej točki (5.) omenjeni transporti, ki so namenjeni za kako javno, pod živinozdravskim nadzorstvom stoječo klavnico, so pri vlaganju prosti živinozdravskega ogleda.

7. Vojaški kopitarji, vključno z eraričnimi konji, ki jih pošljejo lastniki na ogledovanje ali k vojaškim vajam, niso navezani na to določbo; ravno tako tudi ne lastni konji vojaških funkcijonarjev, če se vozijo na podlagi kakega službenega ukaza in s službenimi vojaškimi dokumenti.

Isto velja tudi o konjih za dirke s spremstvom živali, če lahko dokaže oddajnik s potrdilom od dotičnega dirkalskega kluba (legitimacijo za vožnjo dirkalnih konjev in plemenitih plemenskih kobil za znižano ceno po železnici), da so konji za to namenjeni, nadalje za vse kopitarje dvornega erarja iz dvornih hlevov in dvornih kobilar, če imajo certifikate, izdane od kakega dvornega živinozdravnika in potrjene od ravnatelja višjega dvornega hlevskega urada, oziroma od vodje državne kobilarne.

8. Glede živinozdravskega ogledovanja živine, ki gre v inozemstvo, na Ogrsko ali v Bosno ali Hercegovino ali od tam pride, veljajo posebne vsakokratne določbe.

9. Kopitarji — razun v točki 7. navedenih slučajev — potem prežvekovavci in svinje, ki se naj vozijo po železnici, morajo imeti pravilno opremljene živinske potne liste (§ 8. navedene postave in izvrševalne naredbe).

10. Če nimajo potrebnega lista, oziroma če je potni list nepravilno izdan ali nepopolen, če se število glav ali navedena znamenja ne strinjajo, se ne prevažajo po železnici in se sploh ne sprejmejo.

Če se dobi živina brez potnih listov ali s pomanjkljivimi potnimi listi, se na stroške lastnika takoj živinozdravsko ogleda in če je zdrava ter ni dvoma ali suma o njeni provenijenci, dobi živinski potni list, na katerem se vse zapiše in potem se lahko odda na pot.

11. Če se pri ogledovanju živine zasledi kaka nalezljiva bolezen, ki se mora naznaniti, mora ogledujoči zdravnik takoj obvestiti o tem pristojnega občinskega predstojnika, da lahko ta takoj vse odredi, kar naroča § 20. navedene postave in naznaniti po najkrajšem potu vso stvar pristojni politični okrajni oblasti.

12. Prevzeti se sme živina — razun v sili, ali če prinese stranka od politične okrajne oblasti za to posebno dovoljenje — le na kraju določbe. Če je kak transport že na potu, se mu smejo posamezne glave dodati ali odvzeti le s posredovanjem pristojnega živinozdravnika.

13. Če med transportirano živino katera oboli ali pogine, ne da bi bil za to kak zunanji vzrok ali povod kriv, se mora transport v prihodnji postaji v smeri vožnje živinozdravsko preiskati in stvar uradno konstatirati.

V ta namen so določene naslednje postaje:

a) na progi c. kr. državnih železnic: Feldbach, Gradec-južni kolovor, Gröbming, Hartberg, Judenburg, Knittelfeld, Liezen, Murau, Selztal.

b) na progah južne železnice: Bruck, Celje, Gradec, Lipnica, Ljubno, Ljutomer, Maribor (na južnem in na koroskem kolodvoru), Mürzzuschlag, Ptuj, Pragersko, Radgona, Brežice.

Železniška postaja, ki je zvedela za slučaj obolezlosti ali pogina, mora, če ni sama preiskovalna postaja, stvar takoj naznaniti sosednji preiskovalni postaji; če v smeri vožnje ni več nobene preiskovalne postaje, se mora transport spustiti tje, kamor je namenjen; tej postaji pa se pošlje primerno obvestilo, nakar potem postaja sama poskrbi vse potrebno za živinozdravsko preiskavo.

14. Pristojbino za ogledovanje pobira železniška postaja na korist države in sicer znaša:

A. V postajah, navedenih sub 1, odstavek 1, za glavo:

a) pri kopitarjih (konjih, oslih, mulcih) 1 K;

b) goveda, stara nad 6 tednov 20 v;

c) goveda, stara do 6 tednov, potem ovce, svinje in koze po 6 v.

Za zizno živino v spremstvu mater ni treba plačati ogledovanja.

Za vsako ogledovanje treba plačati najmanj 2 K.

Za posamezne postaje, kjer je stanovanje živinozdravnika preveč oddaljeno, lahko določi namestnika neko odškodnino za pot, ki jo morajo stranke plačati razun z gore navedenih pristojbin.

B. V drugih razun sub A navedenih postajah se tudi mora plačati pristojbina za ogledovanje, če niso normalno določeni komisijonelni stroški večji; v tem slučaju mora stranka doplačati primeren znesek.

Potnina po lit. A in komisijonelna pristojbina po lit. B se morata, če se naenkrat ogleda več transportov, razdeliti na posamezne stranke.

15. Prestopki teh predpisov se kaznujejo po določbah VIII. odstavka postave z dne 6. avgusta 1909, državnega zakonika št. 177.

16. Ta razglas stopi v veljavo s prvim julijem 1910.

Isti dan pa postanejo neveljavni tu-uradni razglasi z dne 26. junija 1901, št. 22.527, z dne 2. marca 1906, št. 12.104/3 in z dne 29. januarja 1909, št. 12.110/5.

Namestnik: Clary l. r.

Za vse čebelarje štajerske.

Čenjeni tovariši čebelarji!

Štajersko čebelarsko društvo priredi v proslavo 80. rojstnega dneva Njegovega Veličanstva cesarja za časa jesenskega sejma v Gradcu med 1. in 9. oktobrom 1910 v graški industrijski palači čebelarsko razstavo in ob enem 2. oktobra 1910 shod štajerskih čebelarjev. K udeležbi pri

razstavi in na shodu, kojega program se naznani pravočasno, so vabljeni vsi čebelarji in prijatelji čebeloreje kar najprijazneje.

Pri čebelorejski razstavi se namerava podati kolikor mogoče celotna slika vse štajerske strdi. Prošeni so torej vsi štajerski čebelarji, naj si pripadajo kakemu društvu ali ne, da se udeležijo tega ogledovanja strdi ne samo iz stvarne, ampak tudi iz lastne koristi.

Vsak štajerski čebelar ima pravico vposlati za ogledovanje strdi 2 steklenici po 1 kg, 3 po 1/2 kg in 4 po 1/4 kg, ali že primerno opremljene ali pa skupaj v dozi s prilično 4 1/2 kg (za ta oddelek ne sme razstaviti nikdo več in nikdo manj); strd mora biti lastni pridelek, pošiljatve frankirane. Nalepše in najčistejše strdi dobe nagrado v denarju.

Po razstavi se na željo izložena strd odkupi za primerno ceno.

Čebelarji, ki se nameravajo udeležiti razstave, lahko zahtevajo, da se jim da brezplačno poštna doza po 5 kg na posodo; oglasiti se morajo zanje pri „Štajerskem čebelorejskem društvu“ (Steiermärkischer Bienenzuchtverein) v Gradcu, Bürgergasse št. 2.

Pošiljatve s strdjo, ki so namenjene za ogledovanje, naj se vpošljejo kolikor mogoče brzo vsaj do 15. septembra na naslov: „Mlekarna Waasen“, Gradec, Jakominigasse št. 106 A; radi manjših stroškov je umestno, da vpošljejo vsi čebelarji jednega kraja ali napolnjene steklenice ali doze skupno v enem zaboju.

Razun navedenega ogledovanja strdi je dano vsakomur na prosto, razstaviti poljubno množino štajerskega medu in voska, drugih čebelorejskih predmetov, kakor panje, čebelarska orodja kojega koli proizvoda; za to se bo pa zaračunal tarif, ki je razviden iz priglasnic; poslednje daje na razpolago ali „Štajersko čebelorejsko društvo“ (Steiermärkischer Bienenzuchtverein), Gradec, Bürgergasse 2 ali pa „Zveza štajerskih čebelorejcev“ (Verband steirischer Bienenzüchter), Gradec, Sporgasse št. 11.

Za ta oddelek so pripravljena darila za najboljše in najlepše predmete: zlate, srebrne in bronaste državne in društvene kolajne, častna darila, denarji in diplomi.

Dne 2. oktobra so vabljeni vsi štajerski čebelarji na zborovanje.

Podajala se bodo znanstvena in poučna predavanja in razpravljanja; vsakemu čebelarju je vstop dovoljen. Ako želi kdo predavati, mora predmet naznaniti vsaj do 15. septembra pri „Štajerskem čebelarskem društvu“ v Gradcu, Bürgergasse št. 2, da je mogoče pravočasno sestaviti in objaviti program zborovanja.

V obče bi bilo zelo umestno nameravano udeležbo pri zborovanju že prej naznaniti „Štajerskemu čebelarskemu društvu“, da se približno zve, kako velika bo pri zborovanju.

Opozorjamo

da ima današnja številka kot prilogo cenik trpežnih in modernih snovij za obleko; če kdo naroči s priloženo dopisnico vzorce, se bo prepričal sam o solidnosti tvrdke. Naslov je razviden iz dopisnice.

Tržna poročila.

Graško tržno poročilo.

Sejem s krmo in slamo od 16. avgusta do 21. avgusta 1910. Pripeljalo se je 54 vozov s 428 metriskimi stoti sena in 35 vozov s 300 metriskimi stoti slame, in je bil slabše obiskan ko pretečeni teden. Cene so bile naslednje: Seno, kislo od K 4.— do K 5.60, sladko od K 4.— do K 5.80; ržena slama od K 3.80 do K 4.80; pšenična slama od K 3.60 do K 4.60, ječmena slama od K —.— do K —.—; ovsena slama od K —.— do K —.—; ježna slama od K —.— do K —.—.

Sejem z rogato živino dne 25. avgusta 1910. Prignalo se je 378 volov, 251 bikov, 400 krav, 154 živih telet, in — konj pripeljalo se je — mrtvih telet, — svinj, — drobnic.

Izvoz na Nižje Avstrijsko: 2 vola, 53 bikov, 3 krave, — telet; na Gornje Štajersko: 100 volov, 40 bikov, 70 krav, 1 tele; Predarlberško: 20 volov, 40 bikov, 36 krav, 6 telet; v Nemčijo: 15 volov, — bikov, — krav, — telet; Moravsko: — volov, — bikov, — krav, — telet; v Švico: 6 volov, — bikov, — krav, — telet; Solnograd: 4 vole, 12 bikov, 13 krav, — telet; na Češko: 12 volov, — bikov, 11 krav, — telet; v Trst: — volov, — bikov, 16 krav, — telet; Italija: — volov, — bikov, — krav, — telet.

Cena je bila za 100 kilogramov žive teže. Klavni voli, tolsti od K 88.— do K 102.— (izjemoma K 106.—), poltolsti od K 78.— do K 84.—, suhi od K 70.— do K 76.—; voli za pitanje od K 74.— do K 82.—; klavne krave, tolste od K 68.— do K 78.—, poltolste od K 52.— do K 66.—, suhe od K 40.— do K 50.—; biki od K 70.— do K 88.—; dojne krave do 4. teleta od K 66.— do K 82.—; črez 4. tele od K 56.— do K 64.—; breje od K 60.— do K 70.—; mlada živina od K 72.— do K 86.—. Za 1 kilogram mrtve teže: telet do K —.— do —.—; svinje od K —.— do K —.—; pitanske svinje od K —.— do K —.—.

Sejem klavne živine dne 26. avgusta 1910. Zaklana živina: 658 telet, 1444 svinj, 4 komadi drobnice.

Cena klavne živine za 1 kilogram: teleta od K 1.40 do K 1.52; teleta Ia (izjemna cena) od K 1.54 do K 1.60; nemške mesne svinje od K —.— do K —.—; nemške pitanske svinje od K 1.50 do K 1.54; ogrske pitanske svinje Ia od K —.— do K —.—; ogrske pitanske svinje IIa od K 1.46 do K 1.52; mesne svinje od K 1.46 do 1.62, bosnjaške pitanske svinje, debele, od K —.— do K —.—; bosnjaške pitanske svinje, suhe od K —.— do K —.—; ovce od K —.80 do K —.90; kozlički in jagnjeta od K —.— do K —.—.

Cena deželnih pridelkov iz Štajerskega, Avstrije in Ogrske.

Mesto	Kil	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Koruz		Proso	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v		
Celje	50	950	780	750	850	750	9—						
Ormož	50	9—	7—	650	7—	750	4—						
Gradec	50	1125	838	863	894	725	8—						
Ljubno	50	1125	825	8—	875	750	—						
Maribor	50	950	750	7—	750	8—	8—						
Ptuj	50	950	750	750	8—	725	—						
Inomost	50	—	—	—	—	—	—						
Celovec	50	10—	510	—	735	—	—						
Ljubljana	50	—	—	—	—	—	—						
Pešt	50	—	—	—	—	—	—						
Solnograd	50	1035	790	775	785	850	—						
Dunaj	50	1066	788	631	791	710	—						
Linc	50	—	—	—	—	—	—						

Mesto	Kil	Ajda		Bob		Seno sladko		Seno kislo		Ržena slama		Ježna slama	
		K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v	K v		
Celje	50	—	—	—	—	220	150	2—	150				
Ormož	50	—	—	—	—	3—	2—	2—	150				
Gradec	50	888	14—	313	3—	245	225						
Ljubno	50	—	—	16—	425	4—	350	3—					
Maribor	50	7—	12—	2—	—	2—	180						
Ptuj	50	7—	—	3—	220	3—	220						
Celovec	50	9—	—	—	350	250	2—	150					

(Nadaljevanje na strani 136.)

ZADRUGA.

Poročila zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem, r. z. z. o. p.
Gradec, Franzensplatz št. 2.

I.

II. Občni zbor kmetijskega združništva na Dunaju.

Z ozirom na objave o II. avstrijskem združniškem občnem zboru, priobčene v zadnjih dveh številkah „Zadruga“, prinašamo danes vabilo Splošne zveze na Dunaju na udeležbo ob tej prireditvi in priobčujemo ob enem dnevni red in časovno razdelitev te prireditve.

Ob tej priliki še enkrat opozarjamo in pozivljamo vse svoje članice, naj z velikim številom odposlancev poskrbijo za to, da se bo II. avstrijski združnični občni zbor na Dunaju izvršil kolikor mogoče lepo in da se bo ž njim po možnosti okrepila združna misel v Avstriji.

Mnogobrojni in zelo raznoličen dnevni red skrbi za izdaten strokoven pouk na tem zborovanju ob enem pa je na vzporedu tudi nekaj družabnih prireditev in skupnih ogledovanj, kar bo prijeten oddih po izpolnjeni dolžnosti.

Svoje članice prosimo še enkrat, naj blagovolijo poslati prijave za udeležbo nemudoma Zvezi, da jih lahko pošlje Splošni Zvezi na Dunaj.

Vabilo na II. avstrijski združniški občni zbor na Dunaju, 14. in 15. septembra 1910.

sklican od Splošne Zveze gospodarskih zadrug v Avstriji.

Vzpored.

V torek, 13. septembra, ob 10. uri predpoldne: Konferenca revizorjev; v sejni dvorani c. kr. kmetijske družbe na Dunaju I., Schauflergasse 6; popoldne nadaljevanje.

Ob 8 uri zvečer: sestanek došlih udeležencev na združniški občni zbor in pozdrav v nižjeavstrijski deželni vzorni kleti mednarodne lovske razstave v Pratru, „Avenue der Ernährung“.

V sredo, 14. septembra ob 9. uri predpoldne: Otvoritev I. glavnega zborovanja združniškega sestanka, početek posvetovanj o posameznih referatih v sejni dvorani nižjeavstrijskega deželnega zbora, Dunaj I., Herrengasse 13.

Ob poldne fotografiranje udeležencev ob Raifajzovem spomeniku, I., Wallnerstraße 8.

Ob 1/2 popoldne: Skupen obed v restavraciji c. kr. ljudskega vrta; popoldne nadaljevanje posvetovanj.

Ob 10. uri zvečer: Ogledovanje nižjeavstrijske mlekarne na Dunaju, XX., Hochstädtplatz 5.

V četrtek, 15. septembra, ob 9. uri predpoldne: II. glavno zborovanje združniškega sestanka, nadaljevanje posvetovanj.

Ob 3. uri popoldne, skupen obed udeležencev in gostov v restavraciji c. kr. ljudskega vrta.

V petek, 16. septembra: Ogledovanje združniških skladišč v Tullnu, nato izlet na Golovec in v Klosterneuburg.

V soboto, 17. septembra, eventualno še kak izlet.

Dnevni red združnega zborovanja (s pridržanimi spremembami):

1. Pregled o stanju kmetijskega združništva v Avstriji (glavni zastopnik dr. Pavel vitez pl. Störck, Dunaj).

2. Pomanjkanje delavcev v kmetijstvu (ravnatelj Janez Sedlák, Praga).

3. Deželne dobrodolne uredbe in varstvo domovine (ravnateljev namestnik Ferdinand König, Brno).

4. Ukrembe proti kosanju zemljišč in pospeševanje notranje kolonizacije s podpiranjem kmetijskih zadrug (državni poslanec Matej Bauchinger, ravnatelj nižjeavstrijske osrednje združne blagajne na Dunaju).

5. Naloge kmetijskega združništva z ozirom na razdolžitev posestev (glavni ravnatelj dr. Pavel vitez pl. Störck, Dunaj).

6. Kmetijsko združništvo in draginja živil (deželni računski nadsvetnik Jožef Faschingbauer, Dunaj).

7. Kritične prikazni v združništvu (ravnatelj Gustav Schlaner, namestnik zvezinega ravnatelja v Belici).

8. Generalne revizije in samopomočne revizije (inšpekcijski svetnik Ludovik Liebmayr, Dunaj).

9. O odškodovanju in nagradah funkcionarjev pri rajfajznovkah (deželni nadsvetnik Viktor Kerbler, Linz).

10. Prašanje o kmetijskih dobavah za c. in kr. vojsko in c. kr. deželno brambo (skladiščni nadzornik Warburg, Králové Vinolnady).

11. Pot do zdrave žitne politike. Potreba ustvaritve kreditne postave za združniška skladišča (državni poslanec dr. Karel Holy, Praga).

12. O električnih podeželnih centralah (deželni poslanec Kotlant, Praga).

13. Delovanje nadzorstvenega sveta v zadrugah (nadrevizor Vlad. Pušenjak, Maribor).

O vršenju združniških občnih zborov določa § 22. pravil Splošne Zveze kmetijskih zadrug v Avstriji sledeče:

„Da se okrepe in razširijo združna načela in da se omogoči posvetovanje o splošno koristnih združnih stvareh, se lahko na sklep načelstva vrše na od njega določenih krajih po potrebi združnični občni zbori. Teh združniških zborov se lahko poleg članov Zveze in njenih članic udeležujejo tudi vse druge združne zveze, posamezne zadruga in druge kmetijske korporacije v Avstriji, po svojih članih ali povabljenih gostih, ki niso članice Splošne Zveze.“

Pojasnila v vseh stvareh, zadevajočih občni združniški zbor, daje Splošna Zveza kmetijskih zadrug v Avstriji, Dunaj I., Schauflergasse 6.

Zadruga, Zveze in druge korporacije, ki bi rade bile zastopane na občnem zboru, naj blagovolijo po možnosti hitro naznaniti imena svojih zastopnikov Splošni Zvezi. Tudi posamezni udeleženci so prošeni, naj blagovolijo še pred občnim zborom naznaniti svojo udeležbo Splošni Zvezi.

Legitimacija za udeležbo stane 12 K; za to pa dobi vsak udeleženec znak občnega zbora, vse ob občnem zboru izešle tiskovine, pravico do brezplačnega skupnega obeda 14. septembra in do slavnostnega obeda 15. septembra, pa brez pijače.

Na Dunaju, avgusta 1910.

Splošna Zveza kmetijskih zadrug v Avstriji.

Glavni ravnatelj: Störck.

II.

Predložitev računskih zaključkov politični oblasti.

Načelstvom Zvezinih članic!

C. kr. trgovsko ministrstvo ni ugodilo prošnji Zveze, naj se rok za predložitev računskih zaključkov za leto 1909 podaljša.

Torej naj vse one zadruga, ki so že imele revizijo, nemudoma pošljejo pristojnemu c. kr. okrajnemu glavarstvu po dva prepisa računskega zaključka za leto 1909.

One hranilnice in zadruga, ki pa še letos niso imele revizije, naj pozive c. kr. okrajnega glavarstva nemudoma pošljejo Zvezi, da jih bo rešila.

III.

Komisijonelna prodaja sadja.

Vnovčevalnica za sadje pri zvezi gospodarskih zadrug na Štajerskem skuša že dolga leta pospeševati prodajo sadja s posredovanjem, to je z menjavanjem adres obojestranskih interesentov.

Dasi je ta obče koristna vnovčevalnica, ki se je lahko oba dela poslužujeta brezplačno, brez dvoma storila zelo mnogo za povzdigo prodaje sadja, vendar ne smemo zamolčati, da se je v tem času posluževalo precejšnje število kupcev in prodajavcev, ki so s svojo jasno nerealnostjo mnogo škodili ugledu vnovčevalnice ali pa oškodili stranko s tem, da ali niso vsega plačali ali pa sploh nič, ali pa da se v dobavi niso držali sprejetih pogojev; na drugi strani pa se tudi ne sme prezreti, da pri trgovini z živili, ki se danes vedno bolj in bolj centralizira, nikakor ne zadošča več preprosti okvir samega posredovanja.

Z ozirom na vse to je zvezino načelstvo sklenilo že leta 1908, da bo razširilo delokrog vnovčevalnice za sadje s tem, da bo priredilo tedenske sejme s sadjem v teku večih mesecev leta 1908 in 1909 na Dunaju v veliki tržnici. Na teh sejmih se je sadje komisijončno prodajalo in veselo je, da je večina sadje-rejcev lahko bila zadovoljna z doseženimi cenami. Če pa naj koristi tak način vnovčevanja celi deželi, potem ne sme biti omejen na en trg, ker če bi bilo blaga preveč, se trg prenapolni in cene bi morale takoj pasti. Zato je zveza letos obrnila svojo pozornost tudi na druga glavna mesta v Avstriji in v inozemstvu in po dolgih pogajanjih s popolnoma zanesljivimi trgovci se ji je posrečilo v mnogih mestih uvesti komisijončno prodajo pod primernim nadzorstvom.

Da dobimo pregled o množini sadja, ki ga lahko dobimo in da lahko še pravočasno pripravimo vse potrebno, prosimo svoje cenjene članice, oziroma njih člane, naj nam že sedaj naznanijo, katere množine in katerega in kakšnega sadja bodo imeli na razpolago. (Vzorci za prijave so brezplačno na razpolago).

Prodaja se sadje za mošt in namizno, tudi v celih vagonih, zabito ali ne zabito.

Na željo plača Zveza, kakor hitro je sadje oddano na železnici, primeren znesek na račun prodaje.

Po potrebi je zveza tudi pripravljena poslati moža, ki zna sadje spravljati in zabijati, za katerega pa se mora, kakor tudi za druge stroške, plačati.

IV.

Razstava sadja in sočivja na Dunaju.

Sočasno z mednarodno lovsko razstavo na Dunaju namerava oddetek za kmetijstvo prirediti tudi razstavo sadja in zelenjadi in sicer približno od 1. do 8. oktobra. Oni člani, oziroma članice zadruga, ki bi se te razstave eventualno udeležili, naj pošljejo prijave, oziroma prašanja za pojasnila naravnost načelniku razstave, gospodu dvornemu svetniku dr. Teodorju vit. pl. Weinzierlu v Mitterndorfu, Kraglgut (Steirisches Salzkammergut).

V.

Vnovčevalnica za živino in mleko pri zvezi gospodarskih zadrug v Gradcu.

Živina je zopet postala dražja. Kmetje, ki bi oddali živino, naj jo pošljejo vnovčevalnici za živino pri Zvezi v Gradcu. Vnovčevalnica si ne zaračuna nobenih stroškov in provizij, tako da dobi kmet pri brezplačnem posredovanju najboljšo ceno, ker mu ostane tudi dobiček, ki ga sicer vtakne prekupec ali mešetar v žep.

Vnovčevalnica je pri svojem dosedanjem vnovčevanju dosegla še vedno najvišje cene.

Prijave se naj pošljejo vnovčevalnici za živino v Gradcu („Viehverwertungstelle des Verbandes der landwirtschaftlichen Genossenschaften in Steiermark“), Franzensplatz 2.

Živina pa se naj pošilja pod istim naslovom na karlovski kolodvor („Karlsruher Bahnhof“).

VI.

Poročilo glede blagovnega prometa zveze.

1.

Nakup travinega in žitnega semenja.

Kakor vsako leto, bomo tudi letos potrebovali mnogo travinega semenja, posebno francoske Raytrave in pasje trave, in zato prosimo svoje zadruga članice, oziroma njih člane, ki se pečajo s sejanjem teh trav, naj nam blagovolijo kolikor mogoče hitro poslati vzorec z navedeno ceno in množino, ki bi jo lahko oddali, nakar bomo stavili po možnosti ugodne pogoje.

Glavna naša naloga pa je poskrbeti našim članom primerno žito za setev; torej ga vedno skušamo pridobiti čistega, pred vsem pa od naših domačih kmetov, ker se je v naših krajih pridelano semenje že prilagodilo našim zemeljskim in podnebnim razmeram, tako da se ni treba tako zelo bati, da bi žito trpelo kako škodo na zrnju, slami ali sploh na svojih dobrih lastnostih in od raznih škodljivcev.

Da lahko primerno žito za setev nakupimo pred vsem doma, prosimo uljudno svoje članice zadruga, oziroma njih člane, naj nas v tej stvari podpirajo in nam pošljejo pravočasno vzorce z navedeno ceno in množino, ki bi jo lahko oddali, na kar bomo stavili kolikor možno ugodne pogoje.

2.

Prodaja semenja za setev.

Opozarjamo, da se že lahko dobi zimsko žito, zimski ječmen in zimska peščena graholjka v najboljši kakovosti.

I^a zimska pšenica bo prišla v drugi polovici avgusta. P. n. člani so uljudno prošeni, naj že sedaj pošljejo naročila, da se lahko pravočasno izvršijo.

3.

Deželna vzorna klet v Eggenbergu pri Gradcu zveze kmetijskih zadrug na Štajerskem

pošilja zajamčeno pristna štajerska bela in rdeča vina

raznih vrst in letnikov v posodah od 56 l naprej in v steklenicah po $\frac{7}{10}$ ali $\frac{3}{8}$ l, kakor tudi

sadjevec

domačega pridelka zvezine vzorne kleti v posodah od 56 l naprej.

Osebna naročila se lahko izvrše naravnost pri upravi deželne vzorne kleti v Eggenbergu pri Gradcu, Eckertstraße št. 335 (telefonska številka 1156) razun nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 11. in od 1. do 6. ure.

Pismena naročila se naj pošljejo zvezi kmetijskih zadrug na Štajerskem, Gradec, Franzensplatz št. 2.

VIII.

Izkaz o kontokorentnem poslovanju zveze gospodarskih zadrug na Štajerskem meseca julija 1910. (Promet z denarjem in blagom).

A. Posojilnice.

Posojilnice	Konto vlog				Konto kreditov				
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov		
	K	v	K	v	K	v	K	v	
Stanje dne 30. junija 1910	—	—	9,071.451	—	3,020.684	—	—	—	—
Promet julija 1910	361.012	15	238.356	54	165.448	22	78.125	77	—
Skupaj	361.012	15	9,309.807	54	3,186.132	22	78.125	77	—
Proč vračila	—	—	361.012	15	78.125	77	—	—	—
Stanje dne 31. julija 1910	—	—	8,948.795	39	3,108.006	45	—	—	—

B. Druge kmetijske zadruga in društva.

Kmetijske zadruga	Konto vlog				Konto kreditov				
	Povračila vlog		Vloge		Krediti		Povračila kreditov		
	K	v	K	v	K	v	K	v	
Stanje dne 30. junija 1910	—	—	3.122	91	1,270.665	97	—	—	—
Promet julija 1910	—	—	1.147	—	2.002	28	12.030	55	—
Skupaj	—	—	4.269	91	1,272.668	25	12.030	55	—
Proč vračila	—	—	—	—	12.030	55	—	—	—
Stanje dne 31. julija 1910	—	—	4.269	91	1,260.637	70	—	—	—

Ves promet posojilnih društev zveze meseca julija 1910 K 842.942-68

Ves promet ostalih gospodarskih zadrug in društev meseca

julija 1910 „ 15.179-83

Stanje vseh vlog koncem julija 1910 „ 8,953.065-30

Stanje vsega kredita „ 1910 „ 4,368.644-15

Uvoz blaga v juliju 1910 „ 65.965-13

Izvoz „ „ 1910 „ 45.346-75

Skupni promet meseca julija 1910 K 111.311-88

Število pridruženih posojilnih društev koncem julija 1910: 275.

Število ostalih pridruženih gospodarskih zadrug in društev koncem julija 1910: 71.

Tržna poročila.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejmi brez zvezdic so letni in kramarski sejmi; sejmi, znamenovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 7. septembra na Cvenu*, okr. Ljutomer; na Ptuju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Dobjem*, okr. Kozje; v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v Slovenjem Gradcu**, v Lučah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Gradcu (sejem z rogato živino); v Vojniku*, okr. Celje; pri Sv. Jederti*, okr. Laško; v Slivnici*, okr. Maribor; pri Novi Štifti*, okr. Ptuj; na Sveti gori**, okr. Kozje.

Dne 8. septembra na Gomilci, okr. Lipnica; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem).

Dne 9. septembra na Gomilici**, okr. Lipnica; na Spodnji Polskavi*, okr. Slov. Bistrica; v Gradcu (sejem z malo klavno živino).

Dne 10. septembra na Cerkevniku**, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 12. septembra v Šmarju pri Jelšah**;
v Mozirju**, okr. Gornji Grad; v Loki**, okr. Laško; v Rušah**, okr. Maribor; pri Sv. Janžu pri Dravogradu**, okr. Slov. Gradec; pri Sv. Petru**, okr. Gornja Radgona.

Dne 13. septembra v Ormožu (svinjski sejem); v Rogatcu (sejem z veliko živino).

Dne 14. septembra v Petrovčah*, okr. Celje; v Vitanju*, okr. Konjice; v Ivnicah**, v Rogatcu**, pri Sv. Ani na Krembergu**, okr. Cmurek; v Golobinjeku**, okr. Kozje; na Ptuju (sejem s ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje; v mestu Maribor*.

Dne 15. septembra v Arvežu (sejem z drobnico); v Dobovi*, okr. Brežice; v Zdolah**, okr. Brežice; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem), v Gradcu (sejem z rogato živino).

Dne 16. septembra v Gradcu (sejem z malo klavno živino).

Dne 17. septembra v Kapelah**, okr. Brežice; v Brežicah (svinjski sejem).

Dne 19. septembra pri Sv. Juriju**, okr. Celje; v Braslovčah**, okr. Vransko.

Dne 20. septembra v Ormožu (svinjski sejem); v Radgoni*; v Ljutomeru**.

Dne 21. septembra v Laškem**;
okr. Arvež; v Framu**, okr. Maribor; v Pod-sredi**, okr. Kozje; na Gornji Polskavi, okr. Slov. Gradec; na Ptuju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Imenem (sejem s ščetinarji), okr. Kozje.

Dne 22. septembra na Dobrni**, okr. Celje; na Bregu pri Ptuju (svinjski sejem); v Gradcu (sejem z rogato živino).

Dne 24. septembra v Ernovžu**, okr. Lipnica; pri Sv. Trojici, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Slov. Bistrici**;
pri Sv. Martinu**, okr. Slovenji Gradec; na Remšniku**, okr. Marnberg; v Brežicah (svinjski sejem).

Oznanila „Gospodarskega Glasnika“ za Štajersko.

GLAVNO SKLADIŠČE RADIOL

Nov predmet: The Radiol Co, London.
Najboljše sredstvo za odstranitev vsakovrstnih oteklin pri konjih, psih i. t. d., z jesirom ali vodo pomešana tekočina ukrepi konjske noge. — Cena na drobno 8 kron. Ceniki zastoj. Prekupi in živino-zdravniki dobje popust. 283-6

Dobiva se po vseh lekarnah, če ne, pa se je treba obrniti na zgoraj naznačeno glavno skladišče.

G. RICHTERJEVA LEKARNA „PRI ORLU“ v WELS-U GORNJE AVSTRIJSKO POSEBNA TRGOVINA ZA ŽIVINOZDRAVNIŠKE PROIZVODE.

GLAVNO SKLADIŠČE O STEVENS OINTMENT

HENRY R. STEVENS, živinozdravnik v LONDONU.
Najstariši in najboljši angleški blister, živinozdravnikom že davno znan, ki se povsod uporablja; jedini blister, ki ne zapušta brazgotinskih sledov. Oddaja se samo na živinozdravniško odredbo. — Cena na drobno: 1/2 škatle 4 krono, 1/1 škatle 8 krono.

JABOLKA za jabelnico

kupi v vsaki množini
tovarna za konzerve.
Za ponudbe s cenami
prosi 353-2

T. HRUBY
Prerov (Moravsko).

Višjega štabnega zdravnika in
fizika dr. Schmidta znamenito

olje za sluh

odstrani hitro in temeljito nastalo
gluhoto, tečenje iz ušes, su-
menje po ušesih in naglušnost
tudi ako je že zastarano. Stekla-
nica stane 4 krono z navodilom o
uporabi. Dobiva se samo v lekarni
Apotheke „zur Sonne“.
Gradec, Jakominiplatz 24.

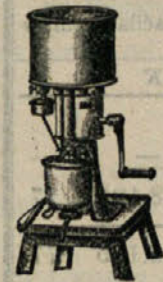
291-10

Zelo redka prilika!

Tovarna mi je izročila po neki nezgodi več 1000 komadov krasnih
teških flanelastih odev, da jih prodam pod roko; vzorci so naj-
novejši, modne barve in imajo le skoro nevidne madeže od vode, kar
pa nikakor ne brani, da bi se ne moglo porabljati v vsakem gospo-
darstvu za pokrivanje postelj in ljudij; dolge so 190 cm, široke 135 cm,
jako fine, tople in trpežne. Pošiljam jih po poštne povzetju: 3 krasne
flanelaste odevje v vseh barvah in vzorcih za 9 K, 4 gospodarske odevje
za 10 K. Vsak, ki čita to, naj naroči zaupljivo, kajti prepričan sem, da
bo zadovoljen. **Oton Bekera**, c. kr. finančni nadzornik v pokojni.
Nachod (Češko). 334-2

Izvirna „Melotte“

je v alpskih deželah najbolj priljubljena in razširjena

mlečna centrifuga.

Močno in solidno narejena.

Posname izborna in ne potrebuje nobenih popravil.

Ker je zelo preprosta, lahko dela vsak otrok ž njo.

Zajamčen je najboljši uspeh in najbolj natančen posnetek.

Konkurenčne stroje zamenjujemo za „Melotte“.
Model 1909 je v marsicem zboljšan.
53-12 — Dobri zastopniki zaželjeni.

Melotte-Werke, Dunaj, IV. Mayerhofgasse 16.

Za umno jesensko gnojenje

s katerim hočemo doseči popolne pridelke, treba
pravočasno

kalijeve soli

za zimska žita in travnike. Fosforjeva kislina
in dušec ne moreta sama nikdar narediti naj-
večjih pridelkov.

Kajnit

in koncentrirane kalijeve soli pošiljajo vse
kmetijske zadrage, podružnice c. kr. kmetijske
družbe in zveza gospodarskih zadrug na Šta-
jerskem v Gradcu, Franzensplatz 2.

Pojasnila in nasvete o porabi vseh umetnih
gnojil daje brezplačno

kmetijska posredovalnica kalijevega
sindikata na Dunaju VIII/1, Skodagasse 8.
247-W

Vsi, ki se čutijo bolni

posebno
oni, ki se
jim zapira,
ki jih na-
penja,
ki nimajo
teka, rabi-
jo z uspe-
hom odva-
jajoči, prej
Gastlov čaj
znamka „obelisk“

Ta iz naj-
boljših in
najzdravil-
nejših rast-
lin sestav-
ljeni čaj je
že 50 let iz-
borno do-
mače sred-
stvo, ki po-
spešuje
prebavo,

krepi želodec, razkroja zluž,
čisti kri in je tudi pri ve-
liki debelosti zelo izboren.
V paketih po 60 v in 1 K.
Dobi se v lekarni prej Birn-
bacherja, „Pri obelisku“
Viktorja Hauserja, Celov-
vec, Knežji trg. Manj ko
4 mali ali 2 velika paketa
se ne razpošilja. 303-5

POZOR!

Svinjereja 303-5

daje le tedaj
dobiček, če
nobena svinja
ne zbolli.
Obeliskove
kapljice za
svinje
„SUSSANOL“
učinkujejo in
zavarujejo
pred zguho.
To dokazuje
tisoč zahval-
nih pisem.

Izborna sred-
stvo proti
svinjskim ku-
gam.
V steklenicah
po
1 krono
10 steklenic
8 kron
Glejte na var-
stveno
znamko
„OBELISK“
in natančno
adreso.

Lekarna „Pri obelisku“
Viktorja Hauserja, prej. P. Birnbacherja
Celovec, Kardinalski trg.
Oznanila
v „Gospodarskem Glasniku“
dosežejo pri veliki izdaji
največjo razširitev.

Superfosfate

rudninske in živalske, najbolj zanesljivo, izborna
in ceno gnojilo s fosforjevo kislino

== za vsako zemljo. ==

Vsebinska strogo garantirana. Zajamčen hiter učinek,
največji pridelki. 5-12

Za jesenske naseve nezogibno potrebno.

Dalje

amonijakove, kalijeve in solitrove superfosfate
pošiljajo

tvornice za umetna gnojila, trgovci,
kmetijske zadrage in društva.

Pisarna: Praga, Prikopy 17.

Velika dobrota

za živino je, ako se umije s postavno zavarovanim

milom (žajfo) proti muham.

1 kg po K 5.— Prežene iz hleva vse muhe, komarje,
mušice i. t. d. in torej neobhodno potrebno za vsakega
gospodarja. — Glavna zaloga: Dunaj, VI., Ufer-
gasse 6. — Tisočera priznanja. 289-6

Št. II 1184
1 —1910

Razpis natečaja.

Razpisuje se na Primorskem mesto poto-
valnega poljedelskega učitelja s slovenskim učnim
jezikom, in sicer za politični okraj sežanski,
sodni okraj Podgrad in tržaško okolico s sedežem
v Sežani.

Dolžnosti potovalnih poljedelskih učiteljev
določene so v posebnem navodilu in obstoje zlasti
v strokovnem potovalnem poučevanju kmetijskega
prebivalstva s tem, da se mu dajejo poljudna s
praktičnimi dokazili združena predavanja o raz-
ličnih strokah domačega kmetijstva, posebno pa o
poljedelstvu, živinoreji, mlekarstvu, trtoreji, kle-
tarstvu, sadjereji, zelenjarstvu, sviloreji in čebel-
larstvu.

Poljedelski potovalni učitelji nastavijo se naj-
prej po pogodbi in za sedaj za jedno leto na po-
skušnjo, a po triletni zadovoljujoči službi bodo
imenovani uradniki X. činovnega razreda; oni so
pomožni organi c. kr. namestništva in se pridelijo
navadno kakemu c. kr. okrajnemu glavarstvu.

Poljedelski potovalni učitelji dobivajo, dokler
so nastavljeni po pogodbi, letnino 1800 K, stalni
potni pavšal 1000 K, stanovnino od 300 K in
pavšal od 100 K, za nabavo književnih in stro-
kovnih pomočkov, kateri prejemki se isplačujejo
naprej v mesečnih obrokih.

Prosvitci za to mesto naj vložijo svoje z
dotičnimi listinami opremljene prošnje z dokazom
starosti, avstrijskega državljanstva, dovršenih
študij, delovanja v kmetijski praksi in jezikovnega
znanja najdalje do 25. septembra 1910 na c. kr.
namestništvo v Trstu.

Oni prosvitci, ki niso usposobljeni za pouk
na kmetijskih šolah, se morajo zavezati, da po-
ložijo dotično preskušnjo v dveh letih. Ob dru-
gače enakih pogojih imajo prednost oni prosvitci,
ki zamorajo dokazati zadostno znanje drugih de-
želnih jezikov.

V Trstu, 24. avgusta 1910. 368b-1

Od c. kr. namestništva.